

Інші кату деши.

Макса:

Експедиція фанемот:
пар 1 год. . . . . 2 руб. 20 коп.
пар 1/2 год. . . . . 1 " 20 "
пар 1/4 год. . . . . — " 60 "
пар 1/4 год. . . . . — " 60 "
пар 1 місяц. . . . . — " 25 "

Макса па паску пефюмот ун

пілесхія маєда пефюмот:
пар 1 год. . . . . 3 руб. — коп.
пар 1/2 год. . . . . 1 " 60 "
пар 1/4 год. . . . . — " 90 "
пар 2 місяців . . . . . 50 "
пар 1 місяц. . . . . — " 25 "

Макса ус ахремем:

пар 1 год. . . . . 5 руб. — коп.
пар 1/2 год. . . . . 2 " 80 "
пар 1/4 год. . . . . 1 " 70 "
пар 1 місяц. . . . . — " 70 "

Слуднажуми макса:

пар сіхту рахту рінд. 10 коп.
1. пусе ун тесла 30 коп.

Адресес майна 10 коп.

Румурс макса 1 коп.

Медакія ун експедиція:

Дільгава, Католу елла № 44.

Ладінуніс 981.

Канторіс: Рига, Валну елла 30.
Ладінуніс 8260. Паста ласти 286.

№ 331.

Отреен, 9. dezembri.

1914.

Пасінојумс піхпетају кунгем!

Схажос گрухтос лаікос катрс гриб науду
еетаупіт, таіехз піхпетејт папіросус

„Kumir“ 20 gab. 7 коп.,

капі лабума сіңа піхрспех зіту фабрику папіросус,
кас макса 10 gab. 6 коп.

Grahli Schapschal
Petrogradâ.

Сваригақаис но ғатура:

Tagadejais stahwolis austrumu kara lauta.

Kauja pee Brichojoval.

Віна Мажестес кунга ун Кеісара ун Кундес
ун Кеіфаренес зелојумс.

Мухсу кара спехла фронте прет Wahziju un Austro-

Ungariju.

Karsch прет Turziju.

Kara lauts Franzija un Belgijâ.

Tagadejais stahwolis austrumu
кара лаута.

Par tagadejo strategisko stahwolli austrumu
кара лаута прет Wahziju un Austro-Ungariju.
„Rusliji Invalid“ rafka feloschi:

„Lauta, waj wahzeeschi newaretu піхрвеет
фару операжиу фмагума пункту креюи фронте уз

ауструмеем но Wiflas, ус Австріуму Bruhfiju,
вай ари ус деенвідеем, ус Карпатеем? — Нé,
невар, — ус то jaatbild. Un slaidri, таіехз,
Bihnidamees пасхлайt starp Wiflu un Wattu un
атбалстидамес ус Pošnanu, wahzi та aisseds ihfalo
зелу ус Berlini. Kamehr muhsejee bij таілу no
жái operажиу пункта, тікінхр usbrukumeem no
Австріуму Bruhfijas bij fawa nofihme, jo schee
usbrukumi faijija muhfu spehkus daschadâs weet
тас un attureja no galvena таіfnâ зела ус Ber
lini. Bet tagad, kur muhfu pulki ir піхрважиуспех
вах Wiflu, now domajams, ka wahzi schee ope
ражиу фmaguma пункту піхрвзелту us neegainajeem
Карпатеем, таілумâ no Berlimes зела, вай ари ус
Кракову. Tahdâ gadijumâ wineem nahlos waj
mu pagreest muguru прет Австріју, вай ари fawu
spehku піегахасчанас arterias leekt no Wah
zijas зaur Morawiju un Tschekiju. Нé, tas ne
var notilt. Domajams, ka operажиас бейдот
eenehmuschas fawu ihsto stahwokli. Muhfu eenaid
neelu spehki dalas feloschi: wahzu galvenee spehkt
aissargâ зелу ус Berlini un austreechju — ус
Wifni, bet wahzu масале spehki apsargâ Au
strumu Bruhfiju un Austro-Ungariju. Tahlakai
kara gaitai jaattihstas schahdâ wirseenâ, bet —
tas nofihme, ka winu kopejai darbibai jaeschkira.
Beigfees wahzu kara pulku abtrâ піхрвзечанас
no weenâs frontes us otru un — beigfees ари
wahzu un austreechju kopa тureschanas, bei lihds
ar to jaahfees jaunis laikmetis tagadejâ kara.

Tiltahl „R. S.“

Sche japeesihme, ka wahzeeschi galvenâ
fronte aiz Wiflas пасхлаik now wehl atgains
schanas stahwolli, bet gan turpina usbrukumani.
Віхрвзечанас ари scheoreis leelus spehkus no re
trumu frontes (Franzijas un Belgijas) us au
strumu fronti, wini ar wifseim spehleem puholas
aisspeestees lihds Warchawai. Kaujas fronte ус
Wifras un Rawkas upem tagad atrodas 55 wer

Gimenes spoks.

Angli ratstneola Konana Donsla stahsts.
(Turpinajums.)

Winfch eegahja kahda elsprefchju kantori,
fur weikala wadonis winu fanehma ar leelu
laipnibu.

„Ah, es redsu, Wilson, Juhs neefat aissm
ijschhi gadijumu, fur man bija patihkama isdewi
ba, Jums palihdet.“

„Drofchi ween, es to neaismirschiu! Juhs
man іsglahbat manu labo fawu un rasi ари dsih
vibu.

„Juhs, піхрспіхлејт, манс міхліс!...
Man іхci та leelas, ka Juhs sehnui starpâ bija
kahds wahrda Kariwreit, karsch pеe muhfu ri
zibas іsrahdija leelu weittibu?“

„Ja, Bredforda fungs, tas wehl ir pеe
mums.“

„Waj Juhs winu newaretu eefault? Pa
teizos. Tad man wehl wajadsetu filskas naudas
par sche pеe зу mahrzini biletii.“

„Kahds іscherpadmit gadus wezs sehns ar
mundru, sapratigu ſeju bij eenahzis us weikala
wesha swaniam un stahweja tagad godbijigi fla
wenâ flespenpolizista preefchâ.“

„Luhdu, padodat man tagad weefnizu un
adrefu grahmatu“, teiza Bredfords. „Pateizos...
Sche, Kariwreit, ir diwdeffitrihs weefnizu wahedi,
kaс wiss atrodas Tscharing krofa tuvala aplaimē.
Sche, waj tos redsi?“

„Ja gan.“
„Tu winus wifus pehz fahrtas usmelleſi.“

„Ja gan.“
„Wifur tu eepreelsch katram portje'am eedob
weenu fchilau. Sche ir diwdeffitrihs fchilau.“

„Labi.“
„Tu teifsi, ka wehlees redset nomestos papi

rus no wakardeenas. Tu teifsi, ka mellejot fwarig
telegramu, kaс nепареїſi usdota. Saproti?“

„Ja gan.“

„Bet pateefiба tu melle wakareja „Teimfa“
numura widus lapu, is kreas ar fchekhrem iſgrees
stas dashas weetas. Sche ir ateezigais numurs.
Sche ir ta weeta, ap kuru leeta grosas. Tu winu
weegli pasibji, waj ne та?“

„Drofchi ween.“

„Ahydurmu portje's weenmehr pеefauks di
bentelpas durwifargu; tam tu ари eedosi weenu
fchilini. Sche wehl ir dewdeffitrihs fchilini.
Diwdeffitit gadijumos no diwdeffitrim
gadijumee tu dіsredefi, ka papiru furoju
fatus fadedfinats waj zitadi ka ismihzinats.
Trjos піхрвзечанас gadijumos tew rahdis papiru
laudi, un tajâ tu mellejoti pehz „Teimfa“ lapas.
Warbuhtiba, ka tu to atradiſi, ir loti masa. Sche
wehl ir desmit fchilini preefch neparefsetem ga
dijumee. Suhti man pirms fchis deenas wa
kara telegrafisku strojumu us Bakera eeliu... Un
nu, Uatson, mums tilai telegrafiski jaapjautajas
pehz drofchlas kufcheera № 2704, un tad mehs
dosimees kahda nebuht mahkfas salona, lai pa
lawetu laiku, kamehr mums jaeerodas weefnizâ.“

„Peekta noda la.“

Bredfordam leela mehra bija dahwana pehz
pascha gribas nowadit fawu gara darbibu us
zitu pufi. Tuvalas diwâs stundas winch fchilau
ka pilnigi aissmifis dihwaino qâdijumu, kura no
flehpumos mehs bijam eepihi, un apluhkoja ar
leelako meeru modernas belgeofch flosas glefnas.
Pat wehl tad, kahda bijam glefnu galeriju atfah
juschi, winch runaja tilai par mahkfas, par kuru
winam, blakus falot, bija loti meschonissi us
fletati.

„Sers Hernijs Baskerwils ir augfchâ un fa
gaida Juhs!“ — teiza weefnizas felretars.

„Wifch mani luhdu, Juhs tuhlin aishwa
dit pеe wina.“

„Waj Jums now nelaš preti, ka es ee
preelsch eefstatos Juhsu weefu faralsta?“ — Bred
fords jautaja.

„It nebuht ne.“

„Ro farafsta bija redsams, ka pehz Baskerwils
wahrda bija eerakstiti tilai wehl diwi wahrdi:
„Leofils Oschonfons ar gimeni is Nukelsas“ un
„Oldmora kundse ar aplalpotaju is Heig-Lodschas,
Altona.“

„Schim Oschonfona kungam wajadsetu man
latra sinâ buht wezam pasihstamam“, Bredfords
teiza. „Advolats, waj ne? Sirmeem mateem un
drifsu kibis?“

„Ah ne, schis Oschonfona kungs ir ogli
raktuves ihypachneeks un ne wezaks par Jums.“

„Bet waj Juhs nemaldatees ateezibâ us
nodarbochano?“

„Ne, nelahti ne; winch jau kopsch waitak
gadeem apmetas pеe mums un ir mums loti labi
pasihstamis.“

„Al ta, pret to nu now nelaš wairs falams.
Tagad tilai wehl Oldmora kundse — man ta ir,
it ka es winas wahrdu buhtu dsirdejiss. Atvaino
jat manu sinkahribu, bet kahd aptaujajas
pehz kahda pasihstama, beeschi ween pеe tam
atrod wehl kahdu zitu.“

„Oldmora kundse ir flimiaga, weza dahma.
Winas wihrs bija ziftahrt Gotschescas pilseftas
preefchneeks; wina weenmehr eegreeschais pеe
mums, kahd eebrauz Londona.“

„Pateizos. Kd leekas, man deemfcheli jaat
fatas no winas pañhchanas. Mehs jaur maneem
jautajumeem efam ifsinajuschi loti fwarig leetu.“
Bredfords klausam turpinaja, kahd mehs pa tre
pem lahpam us augfch.

(Turpmal wehl.)

Jelgawa.

Gezelts par Jelgawas zeetuma usrauga palihga weetas ispilditaju R. R. S i v e b o w f k i s.

Pahrzeltis frona rentejas 2. jchikras eerehdnis Zeeeku iujsch ar 1. dez. us frona valatu.

Mahzina ja nzelschana no amata. Avizes „Rig. Kirchenblatt“ num. no 5. dez. lafamis, ka Kursemes lonsistorija atzehe lufo no amata Birschumahaitaju Fr. Deterfu, tapehz ka tas no leedjis Jesus Kristus Deewibun un Bibeles pateefibas. (Birschu draudje atrodas us Kursemes robescham, Kaunas gubernā.)

Darba kantoris isfludina sawas darbibas pahrstatu no 15. okt. līdz 15. novembrim. Edini laisla tas apghadajis darbu 170 seeweetem, to starpā 83 kareinju seewam us 1203 deenam par 302 rbi. 14 kap.; 137. wiherescheem us 1126 deenam par 686 rbi. 91 kap. — Kopā 307 personam us 2329 deenam par 989 rbi 5 kap. — Tā tad seeweetes zaurmehrā par deenu pelnijusfas ap 25 kap. un wihereschi 61 kap.

Komiteja aizraha, ka darba truhkums fhe Jelgavā ir loti leels un tapehz līdz jelgawnefus, wihi nahti talslā gan ar darba peedahwaju meem, gan ari pehrlot komitejas labdaribas marcas, ar kurām puschlot wehstules u. t. t.

Kantoris atrodas Strīhveru eelā Nr. 17.

Administratīvā kārtā īoditi: Pahwels L u b t f c h e w f k i s no Leepajās ar 100 r. nau das jeb us 1 mēnessi zeetumā par slepenu tirgo schanos ar reibinošiem dsehreeneem, kas ir no leesta.

Bulaifchu pag. „Leel-Bertulaitu“ mahju fainneels Sahmuels R a h r k l i s ar 15 rub. jeb us 7 deenam zeetumā par to, ka nav ispildijis Bulaifchu pag. waldes preefschlikumu deht dseisszela apsorgaschanas.

Schanis R u d e no Dobeles pag. „Wez-Jostu“ mahjam ar 15 rub. naudas jeb us 10 deenam zeetumā par flintes turefchanu bes alkaujas.

Grihvās masplikone Raele R a h m a n no Wentspils ar 25 rub. jeb us 3 nedelam zeetumā par to, ka turejusi sawas zepuru pahrdotawas logā plakatus ar usrafsteem walzu walodā.

Leel-Aluzes pag. Gintiks S i h l i t s us 5 deenam zeetumā par to, ka nav gahjis pehz kahratas dseisszelu un telefona liniju apfargat. v.

Teatris. Svehtdeen, 7. dezembri, kreewu fabeedribas „Kruschola“ sahle usveda J. Aluratera 4. zehleenu komediju „Kursemē“ sem Latv. Dram. kurju absolventa A. Gulbis kga reschijas. Weela lugai nemita is tagadejās laufaimneeku dshwes

Kursemē. Bajaru mahju fainneels Peters Beemgails — loti nerivojs, ar pīdslaiti slims zilmejs, nav meerā ar tagdēseem laufaimneekiem un loti usrauzas, ka tee profot leelas algas, bet esot laissi pēc darba. Ar sawu pāsi las allash fanahl domi starpībā, ko fain usrauzes līdz nefamānai, Vina metta Selma laufaimneekibas turbos, Rīgas republikas ar agronomu Bullanu un studentu-korporeli Grunduli. Tee aisbrauz Bajaroš zeemo tees fā prezibneeli un dod Beemgailim satrs sawu padomu, ka nolgyrot fāreschgitos jautajumus laufaimneekibā. Agronomis stahsta, ka wajagot preefsch strahneekem zelt atsewischlus dīshwossus, lai salpi waretu uodibinat gīmenes dīshwi. Studenti-komersants dod padomu eewest fainneekibā grahnietweschamu un ka pēc wihs uslabošchanas wajadfigs kapitals. Bes tam eerodas lābds Zanlauflis — sozialists — un stahsta Beemgailim par 8 stundu darba deenas eeweschamu un wihs ihpachuma pahweschamu us fabeedribas kopihpachuma pamata. Wihs trihs dodami padomus un sawu aissfahmedami, fāstrihdas un fāhīkildotees. Wezajam Beemgailim fāchē fungi un wihs padomi nepatiķi un wihs loti usrauzas, ka Selma folas ieeet pēc weena no wineem par seewu. Bei dsot wihsam isdodas peerunat Selmu faderinatees ar viņas agralo lihgavaini laimina fainneka dehlu Kalneeti, ko eepreefch bija leedsees darit. Luga fāprotams fārakstīta ironīslā weidā un aisker daschus jaunus jautajumus laufaimneekibā, kuri wareja gan ispalikt. Peemehram: agro nomis stahsta, ka jozel preefsch strahneekem atsewischli dīshwokli, fāzidamis: „tad salpi wārs prezetees un raschot lāpus, tad buhs wārs salpu, tee buhs lehtaki un wāresfim iswehletees tos labatos...“ Fākalneets, ka loti strahdīgs zilmejs ar energiju, kas wehlas dauds ko panahkt fainneekibā, fāka: „tee fungi ar sawām gudribam un rehīna schanam eedsīhs fainneekibū purvā,“ kur tee fungi ees pahri, tur sahle wārs nesalos“ un tamlihdīgi. Kas eedfīwojies tagadejos laufaimneekibās jautajumos, kas gan fāpratis, — us ko fāchē isteizeeni fāhīmejas. Luga tamlihdīgu weetu dauds, kas lihsinajas literarīslam kōplim un fāputrojumam „Telos muhsu nahlotne“. Tahdas leetas wareja ispalikt. Par tām war rasīt, tilai tahdi, kas nepājīst tagadejo laufaimneekibas pahreido schanas nopeetnību, bet ar sawu prahī un garu libinajās pādebeschos. — Par israhdes norīfīn schanos warām buht apmeerīnati, nemot wehrā, ka lomas ispildija alteeri diletanti, tā nemot pahris galvenās lomas. Sahle bija ispahrdota. Skaidrs atlikums Jelgawas Latveeschn Sarkanā Krusta komitejai par labu. — Scheit jaatsīhīne sawadā publikas isturefchanas. Israhdi attahja orkestrim

nospehlejot wihs draudīgo walstu himnas, fāblos ar Kreemijas un beidsot ar Francijas. Ispildot Kreemijas un Francijas himnas publika pēzeblas no sehdeleem, bet pahrejo walstu luhschanas spēlejot valisa sehshot. Tā it sawada isturefchanas.

Seedojumi kāreļwejem eenahkuschno Rubin upagasta iluk stes apr.

(Beigas.)

Anna Bigat zimdu. J. Schadeika zimdu, sekes, dweeli, silto kreku, wejas kreklu, apakschbikses, autus, S. Lahzplehsis 2 pahri sekū, palagu, Agate Kosuln palagu, dweeli, Ilse Asarowski 2 dweeli, 48 kap., Donats Wirbuls zimdu, dweeli, 1 rbi, K. Werschbowitsch 10 kap., A. Korseets 48 kap., J. Puķans 15 kap., A. Sprogis 15 kap., J. Wahrlawans sekes, zimdu, dweeli, 50 k., J. Tamanis sekes, zimdu, 50 kap., P. Tamanis sekes, dweeli, J. Walpeteris sekes, zimdu, 15 kap., M. Adumans palagu, dweeli, Minne Seerīns sekes, zimdu, dweeli, pus mahrc. tabakas, silto uskruhtni, J. Braschinskis sekes, zimdu, 1 mahrz. zu kura, 1/2 mahrz. tehjas, pus mahrc. tabakas, Uradniks Lopa sekes, zimdu, silto kreku, 2 mahrz. tabakas, mutautiņu, Alma Busch 2 pahri zeku, 2 pahri zimdu, 1 mahrz. zukura, 1/2 mahrz. tehjas, 1 rbi, Ilse Schagata sekes, zimdu, Jos. Sawitschs palagu, dweeli, 50 kap., Mahra Kasuln sekes, 2 pahri zimdu, palagu, dweeli, Anna Krasowska zimdu, palagu, dweeli, Anna Strejuk sekes, dweeli, kreku, J. Rinkevitsch 2 pahri zimdu, 2 dweeli, A. Kosulns sekes, zimdu, 45 kap., Anna Grigal 2 pahri sekū, zimdu, 2 dweeli, Weronika Rinkevitsch sekes, zimdu, palagu, A. Rigauskis 50 k., J. Kosulns 20 k., D. Kosulns 50 k., J. Strejuk 50 k., P. Strejuk 50 k., A. Schlichta 25 k., J. Lopa 50 k., J. Mahrans 20 kap., Josefs Kosulns 2 pahri sekū, 2 pahri zimdu, 80 kap., Anna Puhslis zimdu, sekes, 2 m. zukura, 1 m. tabaka, 35 k., Ella Kanzan, sekes, zimdu, 1 m. zukura, 1/2 m. tabakas, Anna Lasman sekes, 2 p. zimdu, dweeli, 1 m. zukura, 1/2 m. tabakas, M. Daudswahrdis zimdu, dweeli, kreku, J. Seikowskis 55 kap., W. Lashplehsis zimdu, Mahra Kurseit 4 dweeli, Urschule Klewinska zimdu, 20 k., Mahra Kawinska palagu, J. Walainis 4 p. sekū, zimdu. Franziska Sprogis zimdu, Karls Luzs silto kreku, siltas apakschbikses, J. Sehjans sekes, zimdu, Afanasijs Līsowskis 1 r. Jahnis Kanijsch 25 k., Aleks. Pastneeks 26 k.

Dauds paldeews dahwinatajēm!

P. Kreewans.

Wehstulneeks.

P. A. — J. P. Sinjums luhdsam saņem ih saki kopā, peemehrojotes muhsu awises telpam.

K. E. — Usch. Juhu wehleschanas, kā redsat, ispildam. Rasi Juhs pee gadījuma mums ko nebūti pasiņojet no sawa apgabala.

Aitbildigais redaktors: M. Purinisch.

Izdevēja: Sabeedriba „Latveeschn Awises“.

Печатать разрешается. Митава, 8 дек. 1914 г.

Jelgawas Kommerzbanka

(agrak Jelgawas Laufaimneekibas Beedribas Krahschanas-Aisdošchanas Sabeedriba)

Jelgawā, Katoli eelā 44, Jelgawas Laufaimneekibas Beedribas namā.

Kantors atvehrs it darbdeenas no pulst. 10—2 deenā. Telef. waldei Nr. 1050, kantorim Nr. 62.

Jelgawas Kommerzbanka isdara wihsas banku operazijas.

Prozentu mehri: noguldijumeem līdz **6%**, aissdeivumeem **7—9%**.

Noguldijumeem prozentes maksā no noguldischanas deenas un nodokli nesahdi ueteek atwilsti.

Jelgawas Laufaimneekibas Beedribas Krahschanas-Aisdošchanas Sabeedriba vahrehetiās 1912. g. par Jelgawas Kommerzbanku iadebi, ka Sabeedriba 1899. g. bija dibinata us sīkla kredita eschāshu statutu pamata un mīnas operazijas apmehri tā bija paleetinajusches, ka newareja tos mārsi sīkla kredita eschāshu statutu schaurajās robeschās, bet bija japahtēt us pilnīgiem banku statuteem.

Jelgawas Kommerzbankas bilanze 1. novembri 1914. g. 6.470.445 r. 69 l. No beedreem eemalssats alziju kapitals **1 miljons rublu**, daschadi kapitali **84.705 r. 64 l.** — Kopā **1.084. 705 r. 64 kap.**

Walde: agr. J. Bisseneeks, agr. J. Brasda, D. Kahnbergs, agr. A. Grischmans, R. Grandinisch.

Izirstas maskas
uhtrupe

Skolotaji

Lihwbehrsē 16. dezembri
sch. g. (756-2)

Leel-Platones
Zelma meschā

tīs 17. dezembri sch. gada
ašes uszirsta maska
un schagari wairakšo
lijhāna pahrdoti.

wajadīgi Kuršishu 2. el.
Ministerijas skolai. Weens
pastahwigs skolotajs un weens
weetas ispilditajs. Alga 360
rb. gadā, brihīs dīshwossus,
apšūrimeschana un apgaismos
schana. Kandidatus Kuršishu
pagasta Walde līdzīgi rasītī
veeteilees, jeb personīgi ee
rastees pēc weineelu pulsa
22. dezembri sch. g.

Kuršishos, 5. decembris 1914.
(766) Pagasta Walde.

Akziju Sabeedribas

J. Hertel
apteeku pretschu
pahrdotava,
Jelgawa,

Vasta eelā 13,
peedahwa

wihsus us scho arodn
atcezojchos artikulus.

Seemas svehtku dahwanam!

Audeklis meejas un gultas wetai,

Galdautus, dweelus, preefchautu drehbes,

Kretonus, satinus, zefiru,

Gardeenu drehbes

par eevehrojami pašeminatām zenam

peedahwa

M. Kantor, Jelgawa,
Veelejā eelā Nr. 11. Telefons 790.